

РЕШЕНИЕ

№ 2365

София, 24.02.2017

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Шесто отделение, в съдебно заседание на двадесет и втори ноември в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:РУМЯНА ПАПАЗОВА

ЧЛЕНОВЕ:АТАНАСКА ДИШЕВА

ТОДОР ТОДОРОВ

при секретар
на прокурора

Росица Тодорова

и с участието
изслуша
докладванотоот съдията АТАНАСКА ДИШЕВА
по адм. дело № 8834/2016. ☐

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 187, вр. чл. 193, ал. 7, вр. ал. 5 от Закона за съдебната власт /ЗСВ/.

Образувано е по жалба на Д. И. М. – К., със съдебен адрес в [населено място], против решението на Съдийската колегия /СК/ на Висшия съдебен съвет /ВСС/ по т. 7.1 на протокол № 9 от заседание на 21.06.2016 г., с което Т. П. Г. – съдия в Районен съд /РС/ [населено място], е повишен в длъжност „съдия“ в Софийски градски съд /СГС/ - наказателна колегия, като и против решението на СК на ВСС по т. 7.2 на протокол № 9 от заседание на 21.06.2016 г., с което поради попълване на местата, не е повишена Д. И. М. – К. – съдия в Софийски районен съд /РС/ в длъжност „съдия“ в СГС – наказателна колегия.

В жалбата, в съдебно заседание и в представените писмени бележки от пълномощника на жалбоподателката адв. Деяна Марчева се излагат съображения, че оспорените решения на СК на ВСС са незаконосъобразни като постановени при липса на компетентност, в нарушение на материалния закон, съществени нарушения на процесуални правила и на целта на закона. Поддържа се, че с двете оспорени решения не са изпълнени указанията, дадени в решение № 6662/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение, с което са отменени предходни решения на ВСС в същата конкурсна процедура и преписката е върната за решаване на спора по същество. Жалбоподателката излага, че е налице противоречива съдебна практика по въпросите относно същността, съответствието със закона и приложимостта на чл. 42, ал. 1 от Правилата за провеждане на конкурси за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване и за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи, приети от Висшия съдебен съвет /означавани по-долу като "Правилата"/, както и относно датата, към която следва да се преценяват ранговете на съдиите. Поддържа становището, че въпросните Правила представляват вътрешни правила по чл. 13 АПК във връзка с чл. 2, ал. 2, т. 3 АПК и не подлежат на самостоятелен съдебен контрол. След като липсва законова уредба, която да урежда как се класират участниците в конкурса, които са получили равни изпитни оценки, конкурсната комисия, която е длъжна да направи класиране, всъщност разполага с дискреционни правомощия да решава по целесъобразност. Правилото на чл. 42, ал. 1 не противоречи на чл. 193, ал. 3 ЗСВ, нито го допълва, а в съответствие с чл. 13 АПК огласява публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняването на оперативната самостоятелност на ВСС по прилагане на закона и постигане на целите му. Жалбоподателката поддържа също, че съгласно трайната съдебна практика релевантният момент за преценка на качествата на кандидатите, включително ранговете, е моментът на обявяване на класирането от конкурсната комисия, защото това е в съответствие с принципите на равнопоставеност, прозрачност и предвидимост на конкурса.

Твърди се, че в решението на ВАС, постановено по адм. дело № 1736/2016 г., в противоречие с установената практика е прието, че релевантният момент може да е след класирането, а именно датата на решението на ВСС за повишаване в длъжност. При условие, че чл. 193, ал. 3 ЗСВ не предоставя на СК на ВСС възможност да извършва класиране, нито да повишава съдии в разрез с вече направеното от конкурсната комисия класиране, то няма как релевантният момент за подредба на кандидатите да бъде след обявяване на решението за класиране. Развиват се съображения, че СК на ВСС няма компетентност да повишава в отклонение от обявеното от конкурсната комисия класиране, нито да съобразява каквито и да било факти относно рангове или други, които са настъпили след датата

на обявяване на класирането. Жалбоподателката поддържа, че единствената възможност на СК на ВСС да не повиши класирания кандидат е, ако той не отговоря на изискванията по чл. 162 и чл. 164 ЗСВ, но случаят не е такъв. Налице е изземване от страна на СК на ВСС на правомощия за оценка и класиране на кандидатите от конкурсната комисия, което е в нарушение на правилото по чл. 192 ЗСВ. След като липсва обявено класиране, по силата на което заинтересованото лице е на по-предна позиция от жалбоподателката, липсва правно основание за повишаването му.

Обосновава се тезата, че оспорените решения противоречат на целта на закона да се назначават и да израстват кариерно юристите, притежаващи най-добрите нравствени и професионални качества. След като законът е предоставил на конкурсната комисия правомощието да прави преценка на качествата на кандидатите и класиране, то не съответства на целта на закона тази преценка и класиране да се правят от СК на ВСС.

Жалбоподателката счита, че следва да бъдат взети предвид новонастъпили факти от значение за преценката на качествата на кандидатите, в частност – получения от нея ранг „съдия във ВКС и ВАС“ и изготвената ѝ атестация, която е с по-висока атестационна оценка от тази на заинтересованото лице.

По подробни съображения в посочения смисъл жалбоподателката моли оспорените от нея решения да бъдат отменени, а преписката върната на СК на ВСС с указания за приемане на решение в съответствие с чл. 193, ал. 3 ЗСВ съобразно осъществяването на класиране или при условията на алтернативност - с указания за продължаване на процедурата по конкурса от етапа на изготвяне на класиране в съответствие с всички новонастъпили към датата на новото класиране факти и обстоятелства, засягащи кандидатите.

Ответната страна по жалбата – Съдийската колегия на Висшият съдебен съвет, оспорва жалбата. В представените писмени бележки от пълномощника юрисконсулт Росалина Димитрова се излагат подробни съображения за законосъобразност на оспорените решения на СК на ВСС. Претендира се присъждане на юрисконсулско възнаграждение.

Заинтересованата страна Т. П. Г. от **[населено място]** оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена. Подробни съображения за правилност на оспорените решения на СК на ВСС се излагат в съдебно заседание и в представените писмени бележки. Поддържа се, че оспорените решения са постановени в съответствие със задължителните указания по прилагане на закона, дадени в решение № 6662/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение. Въпросите, които са разрешени с това съдебно решение не подлежат на преразглеждане или пререшаване, а съдебният състав, пред който е поставено за решаване настоящото дело, не се явява по-горна инстанция на състава, който е постановил посоченото решение. Обосновава становище, че компетентният орган за повишаване на съдии е СК на ВСС, а не конкурсната комисия, а приемането на обратната теза означава да се приеме, че СК на ВСС няма самостоятелна компетентност, което не съответства на смисъла на закона.

Върховният административен съд, шесто отделение, като взе предвид доводите на страните и доказателствата по делото и извърши цялостна проверка за законосъобразност на оспорените актове на всички основания по чл. 146 АПК, приема следното:

Жалбата е подадена в прекузивния срок по чл. 187, ал. 1 ЗСВ от надлежна страна и при наличие на правен интерес, поради което е допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

От фактическа страна по делото е безспорно, че в „Държавен вестник“, бр. 35/2015 г. е публикувано обявление от ВСС за свободни длъжности за „съдия“ в окръжните съдилища, сред които 14 места в Софийски градски съд, от тях за заемане след конкурс за повишаване в длъжност и преместване чрез събеседване – 11 и след конкурс за първоначално назначаване – 3; публикувано е също обявление за провеждане на конкурс за повишаване в длъжност и за преместване чрез събеседване за заемане на обявените свободни длъжности за „съдия“ в окръжните съдилища – наказателна колегия, от които 3 длъжности „съдия“ в Софийски градски съд, в съответствие с решенията на ВСС, съответно по т. 4 от протокол № 19 от заседание на 09.04.2015 г. и по т. 3 от протокол № 20 от заседание на 22.04.2015 г.

Жалбоподателката Д. И. М. - К. и заинтересованото лице Т. П. Г. са подали документи за участие в конкурса за длъжността „съдия“ в СГС – наказателна колегия, заведени с входящи номера, съответно № 6/39/27.05.2015 г. и № 6/41/28.05.2015 г. /жалбоподателката е посочила на второ място в заявлението си Окръжен съд – **[населено**

МЯСТО]/; същите са допуснати до участие в конкурса с решение на Комисията по предложенията и атестирането /КПА/ на ВСС по т. 7 от протокол № 38 от 21.07.2015 г., при което очевидно е направена преценка за съответствие на подадените заявления с установените изисквания, включително за необходимите приложения. От конкурсната комисия, определена поименно с решения на ВСС – по т. 5 на протокол № 29 от 28.05.2015 г. за основния състав и резервни членове, и с решение по т. 8 от протокол № 50 от 08.10.2015 г. за замяна на единия от резервните членове, е проведено събеседване с кандидатите през дните в периода от 23 до 27.11.2015 г., съгласно предварително обявения график и списъци. За събеседването е съставен пълен стенографски протокол /протоколи за всеки от дните, на които е проведено събеседването/, чийто писмен текст е представен по делото в частта, отнасяща се до събеседването, проведено с жалбоподателката Д. И. М. - К. и заинтересованото лице Т. П. Г. /в преписката по адм. дело № 3151/2016 г., присъединено към приложеното по настоящото дело адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение/.

От конкурсната комисия са съставени протоколи за резултатите от проведеното събеседване за съответната дата /с Д. И. М. - К. – на 24.11.2015 г., а с Т. П. Г. – на 25.11.2015 г./, в които са отразени получените оценки при събеседването. От съдържанието на тези протоколи се установява, че двамата кандидати имат еднакви средноаритметични оценки – по 5,92, които са формирани от индивидуални оценки – 5,90, 5,90, 5,90, 6,00, 5,90 /еднакви и за двамата/. Тези оценки

съответстват на индивидуалните оценки на всеки от двамата кандидати, посочени в индивидуалните работни протоколи на членовете на конкурсната комисия, също представени като част от административната преписка. Оценките от последното периодично атестиране на жалбоподателката и на заинтересованото лице са „много добър“. В резултат на това, двамата имат еднакви общи оценки за притежаваните професионални качества – по 5,96.

Въз основа на общите оценки на кандидатите е съставен протокол за класиране на кандидатите в конкурса за длъжността „съдия“ в окръжните съдилища – наказателна колегия, в който Д. М.-К. е класирана на 10-то място, с обща оценка 5,96, ранг „съдия в АС“, прослужено време на длъжността – 9 години и 13 дни, а Т. Г. е класиран на 11-то място, с обща оценка 5,96, ранг „съдия в ОС“, прослужено време на длъжността – 11 години и 6 месеца. В таблицата за класиране, двамата са посочени съответно на 3-то и 4-то място за заемане на обявените 3 свободни длъжности „съдия“ в Софийски градски съд – наказателна колегия.

От Комисията по професионална етика и превенция на корупцията /КПЕК/ към ВСС са изготвени становища относно притежаваните нравствени качества, като в становищата и за двамата кандидати е направено заключение, че притежават необходимите нравствени качества за заемане на длъжността, за която кандидатстват.

На заседание на Комисията по предложенията и атестирането на ВСС по протокол № 1/12.01.2016 г. са обсъдени два варианта за предложение до ВСС за решение относно класиране на кандидатите, като по първия вариант класирането е направено съобразно общите оценки на кандидатите, получени при събеседването и при прилагането на критериите по чл. 237 ЗСВ, във връзка с чл. 42, ал. 1 от Правилата за провеждане на конкурси за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване и за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи /приети от Висшия съдебен съвет с решение по протокол № 9 от 07.03.2013 г., с последващи изменения и допълнения - по протокол № 21 от 22.05.2014 г., протокол № 33/17.07.2014 г., протокол № 48/30.10.2014 г., протокол № 32/10.06.2015 г./ - относно кандидатите за една длъжност, които имат еднакви общи оценки, съобразени към датата на класирането, а по втория вариант на предложението класирането е направено при съобразяване на критериите по чл. 237 ЗСВ към датата на назначаване с решение на ВСС – 14.01.2016 г. Промяната в класирането по двата варианта засяга 7 кандидати, които са придобили по-висок ранг след изготвяне на протокола за класиране от конкурсната комисия. Сред тези кандидати е Т. П. Г., който е получил ранг „съдия в апелативен съд“ с решение по т. 20 от протокол № 61 от заседание на ВСС на 10.12.2015 г. С решение по т. 46.1 на заседанието на ВСС по протокол № 3 от 21.01.2016 г., след обсъждане на двата предложени варианта, Висшият съдебен съвет е взел решение да проведе гласуване по поредността на класирането по първия вариант, тоест съобразно направеното класиране от конкурсната комисия.

С решение по т. 46.1.10, взето на същото заседание на Висшия съдебен съвет - по протокол № 3 от 21.01.2016 г., е повишена Д. И. М.-К. - съдия в СРС, в длъжност „съдия“ в СГС, с ранг „съдия в АС“, а с решение по т. 46.1.11 не е повишен Т. П. Г. – съдия в РС [населено място], в длъжност „съдия“ в СГС, поради попълване на местата.

Посочените две решение на ВСС са оспорени от Т. П. Г. пред Върховния административен съд. С решение № 6662/06.06.2016 г., постановено по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение, съдът е отменил решенията по т. 46.1.10 и т. 46.1.11 по протокол № 3 от 21.01.2016 г. на ВСС и е изпратил делото като преписка на Висшия съдебен съвет, Съдийска колегия за разрешаване на въпроса по същество.

В мотивите на решението съдът е изложил, че спорът по делото е правен и е свързан с отговорите на два въпроса – първо, дали ВСС има право да урежда първично отношения по процедурата по конкурсите и дали, след като такива правила са приети, е приложимо правилото по чл. 42, ал. 1 от Правилата за въвеждане на допълнителен критерий за класиране на участниците, и второ – ако правилата са приложими, към кой момент следва да бъдат взети предвид релевантните факти.

По първия от посочените въпроси съдът е приел, че Правила за провеждане на конкурси за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване и за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи, представляват вътрешни правила по чл. 13 АПК и когато с тях се засягат права и законни интереси на граждани и юридически лица извън структурата на органа, тези правила подлежат на самостоятелно оспорване по реда на чл. 2 АПК или се преценяват по чл. 5 АПК във връзка с преценката за законосъобразността на друг административен акт, издаден въз основа на тях. В резултат на това, съдът е заключил, че при класирането на участниците в конкретния конкурс конкурсната комисия не може да използва други критерии за оценка и класиране освен посочените в чл. 192 ЗСВ и не може да се позове на чл. 42, ал. 1 от Правилата, които са приети от ВСС в нарушение на разпоредбите на чл. 192 ЗСВ, а при постановяване на оспорените решения ВСС незаконнообразно се е позовал на класирането от конкурсната комисия, която е приложила тези правила. Посочено е, че ВСС не може да въвежда други критерии освен законово предвидените при оценка и класиране на участниците в конкурса. Поради тези съображения съдът е приел, че обжалваните решения, основани на правилото на чл. 42, ал. 1 от Правилата са незаконнообразни и като такива следва да бъдат отменени, а делото върнато за разрешаване на въпроса по същество.

Наред с това, съдът е посочил в мотивите на решението следното: „При разрешаването на първия спорен въпрос останалите въпроси остават извън предмета на спора. Независимо от това следва да се отбележи, че приемането на допълнителни критерии, ако се приеме, че е допустимо, то те следва да се преценяват към момента на вземане на решението за приключване на конкурса за назначаване или отказ, съгласно разпоредбата на чл. 142 АПК. В случаите на придобиването на ранг от магистратите е по-висока степен на професионално израстване, който резултат /.../ е обективен факт, който ако ще се взема предвид /.../, не може да бъде фиксиран към определена дата, освен към датата на вземане на решението от ВСС.“

След връщане на преписката на СК на ВСС, случаят е обсъден на заседание на Комисията по предложенията и

атестирането към ВСС на 13.06.2016 г., за което е съставен протокол № 23, като с решение по т. Р-15 е прието за сведение решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение, а с решения по т. Р-16 са направени предложения за следните решения на СК на ВСС: т. 16.1 - да повиши Т. П. Г. в длъжност „съдия“ в СГС, т. 16.2 - да не повиши Д. И. М. - К. в същата длъжност, поради попълване на местата.

На заседание на Съдийската колегия на ВСС на 21.06.2016 г. по протокол № 9 са взети решенията, които са предмет на оспорването в настоящото производство, както следва: решение по т. 7.1, с което на основание чл. 160, вр. чл.

193, ал. 3 ЗСВ е повишен Т. П. Г. – съдия в Районен съд [населено място], в длъжност „съдия“ в Софийски градски съд – наказателна колегия, с ранг „съдия в АС“; решение по т. 7.2, с което не е повишена Д. И. М. – К. – съдия в Софийски районен съд, в длъжност „съдия“ в Софийски градски съд – наказателна колегия, поради попълване на местата. При гласуването на оспорените решения, „за“ са гласували 13 члена на СК на ВСС, против – 1.

От доказателствата, представени в съдебното производство от жалбоподателката Д. М. – К. се установява, че същата, с решение по т. 34 по протокол № 23 от заседание на СК на ВСС на 08.11.2016 г., на основание чл. 234 ЗСВ, е повишена на място в по-горен ранг „съдия във ВКС и ВАС“, считано от датата на вземане на решението; на същата е изготвена атестация за периода 27.06.2012 г. – 27.06.2016 г. от помощна атестационна комисия от съдии в СГС, при която е дадена комплексна оценка от атестирането „много добра“ – 98 точки.

От правна страна, регламентацията на конкурса за повишаване в длъжност и за преместване на съдия, прокурор и следовател в органите на съдебната власт, се съдържа в раздел IIа от глава десета на Закона за съдебната власт.

Съгласно правилото на пар. 210 ПЗР ЗИД ЗСВ, обн. ДВ, бр. 62/09.08.2016 г., започналите до влизане в сила на този закон конкурсни процедури за повишаване и преместване в органите на съдебната власт се довършват при досегашните условия и ред. Затова, ако не е посочено друго, по-долу в мотивите са цитирани разпоредбите от Закона за съдебната власт, които са били в сила преди измененията и допълненията на Закона за съдебната власт, обн. ДВ, бр. 62/09.08.2016 г.

В чл. 189, ал. 1 ЗСВ е предвидено, че свободните длъжности в съдилищата, прокуратурите и следствените органи се обявяват от ВСС по реда на чл. 179 поотделно за всеки орган на съдебната власт, и се заемат след конкурс, който се провежда чрез събеседване. В чл. 189, ал. 4 ЗСВ е предвидено, че конкурсът се провежда от определени от ВСС конкурсни комисии, като в тази алинея и следващите до ал. 8 са регламентирани правила за определяне на комисииите. В чл. 192, ал. 1, изречение първо ЗСВ е предвидено, че конкурсната комисия провежда конкурса чрез събеседване с кандидатите за повишаване в длъжност или преместване по практически въпроси, свързани с прилагането на законите, а в изречение второ е предвидено, че при определяне на резултата на всеки кандидат се вземат предвид оценката от събеседването и резултатите от проведените до момента периодични атестации, въз основа на които се прави обща оценка за притежаваните от кандидата професионални качества. Според ал. 2 на чл. 192 ЗСВ конкурсната комисия изготвя протокол за класиране на кандидатите заедно с мотивирано становище, а според ал. 3, конкурсната комисия изпраща резултатите от класирането заедно с цялата конкурсна документация и протокол /стенограма/ от проведеното събеседване на ВСС. В ал. 4 на същия член е предвидено, че комисията "Професионална етика и превенция на корупцията" на ВСС извършва преценка за притежаваните нравствени качества от първите трима кандидати за всяка длъжност и изготвя становище за всеки кандидат въз основа на документите, представени от кандидата, и документите, съдържащи се в кадровото дело, относно резултатите от проверките на Инспектората към ВСС, поощренията и наказанията, сигналите за нарушение на правилата за професионална етика на съдиите, прокурорите и следователите.

Според чл. 193, ал. 1 ЗСВ резултатите от класирането на кандидатите заедно с цялата конкурсна документация и със становището на комисия "ПЕПК" се предоставят на Комисията по предложенията и атестирането на съдии, прокурори и следователи, която съгласно ал. 2 внася във ВСС мотивирано предложение за повишаване или за преместване на кандидатите, класирани на първо място за длъжностите в съответните органи на съдебната власт. Съгласно чл. 193, ал. 3 ЗСВ Висшият съдебен съвет приема решение за повишаване или за преместване на съдия, прокурор или следовател по поредността на класирането до попълване на местата, като според ал. 4, при приемането на това решение ВСС проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, както и дали притежава необходимите професионални и нравствени качества.

В чл. 42, ал. 1 от Правилата е предвидено, че когато няколко кандидата за една длъжност имат еднаква обща оценка от конкурса, се вземат предвид критериите по чл. 237, ал. 1 ЗСВ, които са следните: заеманата длъжност, притежавания ранг по чл. 233, ал. 1-5, продължителността на прослуженото време на същата длъжност, продължителността на прослуженото време на други длъжности като съдия, прокурор или следовател.

От съвкупната преценка на събраните доказателства по делото се налага извода, че двете оспорени решения на ВСС са взети от компетентен орган, в изискуемата форма, при спазване на предвидените процесуални правила и на материалния закон, както и на целта на закона. При постановяване на двете решения СК на ВСС се е съобразила с указанията, дадени в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение.

Оспорените решения са взети от компетентен орган, тъй като съгласно чл. 30, ал. 5, т. 1 ЗСВ /редакция съгласно ДВ, бр. 62/2016 г./ Съдийската колегия на ВСС има правомощието да назначава и повишава съдии. Решенията са взети при необходимия кворум по чл. 34, ал. 1 ЗСВ /редакция ДВ, бр. 62/2016 г./, тъй като на заседанието са присъствали всичките 14 члена на СК на ВСС. Решенията са взети при необходимото мнозинство, съгласно чл. 33, ал. 4, вр. чл. 34, ал. 5, т. 1 ЗСВ /редакция ДВ, бр. 62/2016 г./ тъй като „за“ приемане на решенията са гласували 13 члена, „против“ – 1. Решенията са изготвени в писмена форма и отговарят на изискването за мотивираност по чл. 34, ал. 3, изр. второ ЗСВ /редакция ДВ, бр. 62/2016 г./, тъй като и двете решения съответстват на предложението на вносителя, а освен това в тяхна подкрепа са направени изказвания на членове на СК на ВСС по време на заседанието, на което са приети решенията.

При провеждане на конкурсната процедура са спазени общите административнопроизводствени правила, както и специалните правила, предвидени в приложимите разпоредби на ЗСВ. По делото е безспорно, че са спазени процесуалните правила до етапа на провеждане на конкурса от конкурсната комисия. В жалбата не се правят доводи за допуснати нарушения до този етап, а предвид установените релевантни фактически обстоятелства, настоящият състав приема, че конкурсната процедура е проведена до този етап при спазване на приложимите правни норми.

Спорът относно спазването на процесуалните правила и приложението на материалния закон е във връзка с класирането на кандидатите и в частност класирането на страните по настоящото дело – Д. И. М. – К. и Т. П. Г., които имат еднакви общи оценки от конкурса, както и относно правомощието на СК на ВСС да проведе гласуване по предложение, направено от КПА и в съответствие с това предложение да назначи предложения кандидат, въпреки че предложението не съответства на класирането от конкурсната комисия. Спори се също така относно момента, към който следва да бъдат съобразени релевантните факти и обстоятелства за преценка на професионалните и нравствени качества на кандидатите за целите на конкурса за повишаване и преместване.

Въпросът относно законосъобразността на класирането на страните по настоящото дело – Д. И. М. – К. и Т. П. Г., което е направено от конкурсната комисия е бил предмет на обсъждане и е разрешен с решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, шесто отделение. Както се посочи по-горе, в това решение съдът е приел, че при класирането на участниците в конкретния конкурс конкурсната комисия не може да използва други критерии за оценка и класиране освен посочените в чл. 192 ЗСВ и не може да се позове на чл. 42, ал. 1 от Правилата, а при постановяване на оспорените решения ВСС незаконосъобразно се е позовал на класирането от конкурсната комисия, която е приложила тези правила. Със същото решение е обсъден и разрешен въпросът относно меродавния момент за преценката на професионалните и нравствени качества на кандидатите, като е прието, че това е моментът на взимане на решението за приключване на конкурса за назначаване или отказ, включително в случаите на придобиването на ранг.

Съгласно чл. 177, ал. 1 АПК това решение има действие по отношение на всички, а съгласно чл. 173, ал. 2 АПК, указанията относно тълкуването и приложението на закона, които са дадени с решението на съда, с което е отменен административния акт и преписката е върната на компетентния административен орган, са задължителни за този орган. Предвид това, Съдийската колегия на ВСС е била задължена да се съобрази с указанията по тълкуването и прилагането на закона, които са дадени в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС. При преценката относно законосъобразността на оспорените решения на СК на ВСС, които са постановени след връщане на преписката на този орган за ново произнасяне, настоящият съдебен състав следва да отчете както съдържанието на дадените указания, така и задължителния им характер за органа. Обвързващата сила на дадените указания с влязлото в сила решение на съда се извежда и от разпоредбата на чл. 177, ал. 2 АПК, в която е предвидено, че актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни; всеки заинтересован може винаги да се позове на нищожността или да поиска от съда да я обяви. Разпоредбата няма предвид само случаите на противоречие с изразената в диспозитива на съдебното решение воля на съда, а и случаите, при които част от формираната воля на съда се съдържа /изразена е/ в мотивите на съдебното решение. Това се отнася за случаите, при които в мотивите на съдебното решение се съдържат указанията по тълкуването и прилагането на закона, с които административният орган следва да се съобрази при новото произнасяне, след като оспореният пред съда административен акт е отменен и преписката е върната на компетентния административен орган за ново произнасяне. По общо правило, доколкото тези указания представляват част от формираната по правния спор воля на съда, те следва да бъдат изписани в диспозитива на съдебното решение, но в практиката е възприето и се е наложило разбирането, че не е необходимо преповтаряне на тези указания в диспозитива на съдебното решение, след като те са изложени в мотивите на съдебното решение и в диспозитива на решението има препращане към тези мотиви.

Възприемането на тезата, че тълкуването и прилагането на закона, което е направено от друг тричленен състав в производство по оспорване на актове на ВСС, постановени в същата конкурсна процедура и по отношение на същите кандидати, не е задължително при последващото обжалване на актовете на компетентния орган, постановени след връщането на преписката за ново произнасяне, която по същество се поддържа от жалбоподателката, би означавало да се отрече действието на съдебното решение, с което е отменен административния акт и неговия обвързващ характер. Възприемането на посочената теза, също така би лишило от смисъл проведеното съдебно производство по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС и би обезличило правните последици на съдебното решение, постановено по това дело. Поради това, посоченото становище не може да бъде споделено.

Правилността на изводите на съдебния състав, които са направени в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС не може да бъде преценявана от настоящия съдебен състав, както поради изложените по-горе съображения за обвързващия характер на това решение, така и поради обстоятелството, че в настоящото производство не се осъществява инстанционен контрол за законосъобразност на това решение. В този смисъл и не следва да бъдат обсъждани всички доводи и съображения, които са изложени от жалбоподателката и с които се обосновава неправилност на решението по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС и противоречието му с установена съдебна практика.

Независимо от изложеното, настоящият съдебен състав счита за необходимо да отбележи, че споделя становището, изразено в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС за това, че при липсата на законова регламентация относно класирането на кандидатите в конкурс за преместване и повишаване в длъжност на съдии при равни общи оценки, въвеждането на допълнителни критерии за класиране в чл. 42, ал. 1 от Правилата, представлява по своята същност първична нормативна регламентация, осъществена от Висшия съдебен съвет, за

каквато този орган няма компетентност. На първо място, към момента на приемане на правилата, по силата на решение № 10 от 15.11.2011 г. по конст. дело № 6/2011 г. на Конституционния съд, са били обявени за противоконституционни всички текстове от Закона за съдебната власт, които делегират на Висшия съдебен съвет правомощието да издава наредби по определени въпроси, в това число и чл. 194в ЗСВ, който предвижда, че редът за провеждане на конкурси и избор по раздели II и IIa и за съставянето на конкурсните комисии се определя с наредба на Висшия съдебен съвет, която се обнародва в „Държавен вестник“. Въпреки, че с решение № 9 от 3.07.2014 г. по конст. дело № 3/2014 г. на Конституционния съд е прието, че във връзка с изпълнението на конституционните му функции по чл. 130, ал. 6 от Конституцията на Република България на Висшия съдебен съвет може със закон да се възлага подзаконова нормотворческа компетентност, нормотворческа компетентност на Висшия съдебен съвет е възложена едва с чл. 194г, приет със Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, обн. ДВ, бр. 62 от 2016 г., според който, редът за провеждане на конкурси и избор по раздели II и IIa и за съставянето на конкурсните комисии се определя с наредба на пленума на Висшия съдебен съвет. Същественото за настоящия правен спор е, че към датата на постановяване на оспорените решения на СК на ВСС не е съществувала правна норма, която да възлага на Висшия съдебен съвет правомощието да създава подзаконова правна регламентация на обществените отношения, свързани с провеждане на конкурсите, в частност с въвеждането на допълнителни критерии за класиране при равни общи оценки на кандидатите, а компетентност за първична правна регламентация по тези въпроси Висшият съдебен съвет поначало няма.

Споделя се също становището, изразено в решението по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, че Правилата за провеждане на конкурси за младши съдии и младши прокурори, за първоначално назначаване и за повишаване в длъжност и преместване на съдии, прокурори и следователи представляват вътрешни правила по смисъла на чл. 13 АПК. Правилата не представляват в своята цялост нормативен административен акт, тъй като не отговарят на кумулативните условия по чл. 75, ал. 1 и чл. 76 АПК, както и на законовата дефиниция за подзаконов нормативен акт по чл. 1а от Закона за нормативните актове. Правилата за провеждане на конкурсите представляват вътрешни правила по смисъла на чл. 13 АПК във връзка с чл. 2, ал. 2, т. 3 АПК, приети в съответствие с разпоредбата на чл. 188, ал. 2 ЗСВ, която предвижда, че организацията по провеждане на конкурсите се извършва от администрацията на Висшия съдебен съвет. В практиката на Върховния административен съд се приема, че по своята правна същност тези правила представляват вътрешнослужебен ненормативен акт, с който Висшият съдебен съвет изпълнява задължението си, произтичащо от принципа за последователност и предвидимост по чл. 13 АПК, като огласява публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагане на раздели II и IIa от глава IX на Закона за съдебната власт и постигане на целите му, заложили в конкурсното начало за назначаването, преместването и повишаването в длъжност на съдии, прокурори и следователи. Поради това че с правилото на чл. 42, ал. 1 от Правилата, освен че се създават права и задължения за конкурсните комисии по обявените конкурси за преместване и повишаване в органите на съдебната власт, се засягат по смисъла на чл. 120, ал. 2 от Конституцията права и законни интереси на трети лица, които са участниците в тези конкурси, то това правило може да бъде оспорено на основание чл. 2, ал. 2, т. 3 АПК, но същевременно съответствието на възприетото правило със закона може да бъде преценявано при преценката относно законосъобразността и при условията на чл. 142 АПК, на всяко основано на тях действие, в частност в съдебните производства по оспорване на решенията на ВСС /на съответните колегии/, постановени в конкурсните процедури. Именно в съответствие с изложеното разбиране за същността на Правилата и в частност на правилото по чл. 42, ал. 1, тричленният състав на ВАС в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. е извършил преценка относно законосъобразността на това правило и е приел, че то представлява първична нормативна регламентация, за което Висшият съдебен съвет не притежава правомощие, при липса на законова делегация за подзаконова нормативна регламентация и в противоречие на законовите правила за класиране на кандидатите в конкурса за преместване и повишаване в органите на съдебната власт по чл. 192 ЗСВ и затова не следва да бъде прилагано. Следователно, по въпроса дали класирането на участниците в конкретния конкурс, което е направено от конкурсната комисия съответства на законните изисквания и дали ВСС /респективно СК на ВСС/ може и следва да проведе гласуването съобразно това класиране, вече има произнасяне от състав на Върховния административен съд със съдебно решение, което е влязло в сила и е задължително при произнасянето от административния орган. В това решение съдът е приел и изрично е посочил, че при постановяване на оспорените решения ВСС незаконосъобразно се е позовал на класирането от конкурсната комисия.

В отменителното решение на ВАС не са дадени указания дали и кои административнопроизводствени действия от конкурсната процедура следва да бъдат извършени отново, а е указано на СК на ВСС да се произнесе по същество. Това налага да се приеме, че съдът не е дал указания за провеждане на ново класиране от конкурсната комисия. В този смисъл, възражението на жалбоподателката, че СК на ВСС не е имала основание да се произнесе, след като не е било проведено ново класиране от конкурсната комисия, е неоснователно. Правомощието на СК на ВСС да назначава, повишава и премества съдии произтича от нормата на чл. 30, ал. 5, т. 1 ЗСВ. Правомощието на СК на ВСС да назначи кандидат в проведения по правилата, действащи до влизане в сила на ЗИД ЗСВ, обн. ДВ, бр. 62/2016 г., конкурс за повишаване и преместване на съдии, се съдържа в чл. 193, ал. 3 ЗСВ /в редакцията преди посоченото изменение/. В разпоредбата е предвидено, че ВСС приема решение за повишаване или преместване по поредността на класирането до попълване на местата, а в ал. 4 е посочено, че при приемане на решението по ал. 3, ВСС проверява дали класираният на първо място кандидат отговаря на изискванията за стаж по чл. 164, както и дали притежава необходимите професионални и нравствени качества. Следователно, въпреки наличието на класиране от конкурсната комисия ВСС има правомощието да преценява професионалните и нравствени качества на класираните кандидати. Това правомощие на ВСС недвусмислено налага извода, че ВСС не е обикновен регистратор на решенията, които са взети от конкурсната комисия относно професионалните качества на кандидатите. Не би

могло и да бъде друго, тъй като Висшият съдебен съвет, а след измененията на ЗСВ, обн. ДВ, бр. 62/2016 г. - Съдийската колегия, когато става въпрос за повишаване или преместване на съдия, е единственият компетентен орган, който може да назначава, повишава или премества съдии. Конкурсната комисия е помощен орган на ВСС, който се създава за конкретния случай и чиито правомощия се изчерпват с провеждане на събеседването и подкреждане на кандидатите в протокол за класиране според получените резултати от събеседването и отчитане на резултатите от проведеното атестиране. Това са законните критерии за класиране на кандидатите, които са посочени в чл. 192, ал. 1 ЗСВ. Класирането на кандидатите от конкурсната комисия е само част от процедурата по провеждане на конкурса за повишаване и преместване на съдии.

В случая СК на ВСС при гласуването на оспорените решения не е променила данните относно критериите по чл. 192, ал. 1 ЗСВ - те са такива, каквито са приети от конкурсната комисия и са отразени в съставения от нея протокол за класиране.

След връщането на преписката на СК на ВСС за ново произнасяне, съгласно решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, на заседанието на СК на ВСС на 21.06.2016 г., за което е съставен протокол № 9, е обсъдено съдържанието на това съдебно решение и действителният смисъл на дадените с него указания. При обсъждането са направени изказвания на членове от ВСС, в които е изразено становището, че при липса на законова регламентация как следва да се извърши класирането при равни общи оценки на кандидатите и при задължението на СК на ВСС да завърши конкурсната процедура по отношение на обявените за заемане с този конкурс свободни места за длъжността „съдия“ в окръжните съдилища, то при упражняване на своята оперативна самостоятелност, СК на ВСС следва да извърши цялостна преценка на професионалните качества на кандидатите, като съобрази относимите факти и обстоятелства. В изказванията е посочено също, че съгласно досегашната практика на ВСС, а след разделянето му на две колегии - на СК на ВСС, при преценка на професионалните качества на съдиите, които като кандидати в конкурса за преместване и повишаване са получили равни общи оценки, се вземат предвид притежавания от съответния кандидат ранг, както и продължителността на прослуженото време в съответния орган на съдебната власт, като са изложени и съображения защо тези критерии са относими към преценката на професионалните качества. Посочено е също, че тази практика следва да бъде продължена.

Настоящият състав на ВАС споделя това виждане на СК на ВАС. Съгласно чл. 234, ал. 1 /редакция преди измененията с ДВ, бр. 62/2016 г./ повишаване на място в по-горен ранг се извършва при доказана висока квалификация и образцово изпълнение на служебните задължения, при прослужени на съответната или приравнена длъжност най-малко три години и получена положителна комплексна оценка от последното атестиране „много добра“. Като се вземат предвид условията, които следва да са изпълнени кумулативно, за да получи съответния съдия по-висок ранг на място, се налага извода, че преценката за наличие на висока професионална квалификация и изпълнение на служебните задължения, както и притежаване на необходимите за длъжността нравствени качества, е имплицитно включена в преценката относно изпълнението на тези условия. Предвид това, се налага извода, че притежаването на по-висок ранг от един магистрат е в резултат на по-добра професионална квалификация и изпълнение на служебните задължения от магистрата, който има по-нисък ранг. Съображенията са принципни и не се отнасят до правилността на преценката при постановяване на съответното решение на ВСС /респективно - СК на ВСС/ за повишаване в ранг на конкретните кандидати, тъй като тази преценка е извън предмета на настоящото производство.

По сходни съображения, следва да се приеме, че СК на ВСС има правомощието в рамките на оперативната си самостоятелност при повишаване и преместване на съдии, когато двама кандидати имат еднакви общи оценки, да направи преценка относно техните професионални качества съобразно продължителността на времето, което са прослужили на съответната длъжност.

Спорът по делото всъщност не е свързан с възможността СК на ВСС да прави такава преценка. Спорът е единствено относно меродавната дата, към която следва да бъдат прецени релевантните факти и обстоятелства. По този въпрос са налице задължителни указания, дадени в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС и СК на ВСС се е съобразила с тези указания. Относно задължителния характер на дадените указания, както и липсата на процесуална възможност за ревизиране на тези указания от настоящият съдебен състав в това производство, съображения са изложени по-горе в настоящите мотиви и затова не следва да бъдат повтаряни. Вярно е твърденията на жалбоподателката, че е налице противоречива съдебна практика в решения на Върховния административен съд по въпроса към кой момент следва да бъдат преценявани релевантните за класирането на кандидатите факти и обстоятелства - към момента на класирането от конкурсната комисия или към момента на гласуване на решението на ВСС. В настоящото производство обаче наличието на такава практика може само да бъде констатирано, а евентуалното ѝ преодоляване може да бъде осъществено с тълкувателно решение, прието по реда на чл. 124, ал. 1, т. 4 и 5 ЗСВ. За целите на настоящото производство същественото е, че в решение № 6622/06.06.2016 г. по адм. дело № 1736/2016 г. на ВАС, с което преписката е върната на СК на ВСС за ново произнасяне, е дадено указание кой е момента, към който следва да бъде преценено релевантното обстоятелство, в частност - наличието на ранг. В съответствие с това указание, при постановяване на оспорените решения СК на ВСС е взела предвид придобития от Т. Г. ранг „съдия в АС“ с решение на ВСС по т. 20, протокол № 61 от заседание на 10.12.2015 г., което е след класирането от конкурсната комисия, но преди постановяване на решението на ВСС за повишаване. Предвид еднаквите резултати и след преценка на притежавания ранг, е съобразена продължителността на стажа на съответната длъжност, която за Т. Г. е 11 години и 6 месеца, а за Д. М.-К. е 9 години и 13 дни. При тези данни и предвид задължителните указания в решението на ВАС, решението по т. 7.1 от 21.06.2016., с което Т. Г. е повишен в длъжност е законосъобразно.

Решението по т. 7.2, с което не е назначена Д. М.-К. поради попълване на местата, също е законосъобразно. Същото е постановено в рамките на конкурсната процедура, при която след извършените назначения /повишавания в

длъжност/, обявените свободни места за длъжността "съдия" в СГС - наказателна колегия, са попълнени.

Двете решения съответстват на целта на закона. При постановяване на решенията, СК на ВСС е действала в рамките на предоставената ѝ по закон дискреционна власт. От данните по делото не може да се направи обоснован извод за упражняване на правомощието за назначаване, преместване и повишаване на съдии за цели, различни от предвидените в закона или при превратно упражняване на това правомощие. Целта на предоставеното правомощие на СК на ВСС е да се гарантират еднакви възможности за кариерно развитие на действащите съдии, основани единствено на техните професионални и нравствени качества, които са преценени в рамките на законово установената конкурсна процедура по предварително обявени критерии.

Искането на жалбоподателката за съобразяване на решенията на СК на ВСС с факти, които са настъпили след тяхното приемане /получаването от нея на ранг "съдия във ВКС и ВАС" и изготвяне на нова атестация/, не съответства на смисъла на чл. 142, ал. 2 АПК. Посочените факти нямат значение за законосъобразността на оспорените решения, тъй като не променят с обратна сила правното значение на фактите, въз основа на които органът е взел решенията си, нито отменят съществуването на тези факти. Така, получаването на по-висък ранг от жалбоподателката след приемане на оспорените решения, не променя факта, че към датата на приемане на тези решения тя е имала ранг "съдия в АС". Същото се отнася и за изготвянето на нова атестация, за която освен това следва да се отбележи, че е с комплексна оценка "много добра", каквато е оценката и на Т. Г.. Броят на точките, които са определени при изготвянето на атестацията, доколкото са в диапазона от точки, за които се дава комплексна атестационна оценка "много добра" е без значение, включително при изчисляване на общата оценка от класирането в конкурс съгласно чл. 192, ал. 1 ЗСВ.

По изложените съображения настоящият състав на Върховния административен съд, намира, че оспорените решения на СК на ВСС са законосъобразни, а подадена жалба против тях е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора искането на ответната страна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно. Страната е представлявана от юрисконсулт, искането е направено своевременно и възнаграждението е дължимо на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 144 АПК и тълкувателно решение № 3/13.05.2010 г. по тълк. дело № 5/2009 г. на ОСС ВАС. Размерът на възнаграждението се определя от съда на 200 лв., на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, и предвид вида и количеството на извършената от пълномощника на страната дейност.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, вр. чл. 197, ал. 3 ЗСВ Върховният административен съд, шесто отделение,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. И. М. – К., със съдебен адрес в [населено място], против решението на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по т. 7.1 на протокол № 9 от заседание на 21.06.2016 г., с което Т. П. Г. – съдия в Районен съд [населено място], е повишен в длъжност „съдия“ в Софийски градски съд - наказателна колегия, като и против решението на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по т. 7.2 на протокол № 9 от заседание на 21.06.2016 г., с което поради попълване на местата, не е повишена Д. И. М. – К. – съдия в Софийски районен съд, в длъжност „съдия“ в Софийски градски съд – наказателна колегия.

ОСЪЖДА Д. И. М. – К., със съдебен адрес в [населено място], жк [жк], ул. [улица] № [номер], бл. [номер], вх. [номер], ап. [номер], да заплати на Висшия съдебен съвет сумата 200 лв. /двеста лева/, представляваща юрисконсултско възнаграждение по делото.
Решението не подлежи на обжалване.